

el-Müntekâ min ismeti'l-enbiyâ

Nûreddin es-Sâbûnî
(ö. 580 h./1184 m.)

Tahkik
Prof.Dr. Mehmet Bulut

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI

Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları: 1604
Kaynak Eserler: 202

el-MÜNTEKÂ min İSMETİ'İ-ENBİYÂ
Nüreddin es-Sâbûnî

Tahkik
Prof.Dr. Mehmet Bulut

TDV İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM)
tarafından hazırlanmıştır.
İcadiye Bağlarbaşı Cad. 40 Üsküdar / İstanbul
Tel. 0 216.474 0850
www.isam.org.tr yayin@isam.org.tr

Bu eser
TDV İslâm Araştırmaları Merkezi'nin (İSAM)
İkinci Klasik Dönem Projesi
kapsamında yayınlanmıştır
Proje koordinatörü M. Suat Mertoglu

Genel Koordinatör
Prof.Dr. Huriye Martı

Yayın Yönetmeni
Dr. Fatih Kurt

Koordinasyon
Lokman Arslan

Baskı Takip
Muhammed Emin Uysal

Kapak Tasarım ve Baskı Hazırlık
Uğur Altuntop

Birinci Basım: 2013 m. / 1434 h.
Eserin ilk basımı TDV İSAM tarafından yapılmıştır.
İkinci Basım: İstanbul, Temmuz 2019 m. / 1440 h.
Eser İnceleme Komisyon Kararı: 08.04.2019/33
2019-34-Y-0003-1604
Sertifika No: 12930
ISBN 978-605-7519-70-2
© Diyanet İşleri Başkanlığı

Basım

İleri Basım Matbaacılık A.Ş.
B.Evler Mah. F Çakmak 2 Cad. Güzelşehir Sit. 22 Villa No: 1 ANP/22
B.Çekmece/İSTANBUL
Tel: 0 212 454 35 10
Sertifika no: 41157

Yayın ve Dağıtım

Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü
Yabancı Dil ve Lehçelerde Yayınlar Daire Başkanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı
No: 147/A 06800 Çankaya/ANKARA
Tel: 0 312 295 72 81 Faks: 0 312 284 72 88
e-posta: yabancidiller@diyanet.gov.tr

es-Sâbûnî, Nüreddin
el-Müntekâ min ismeti'l-enbiyâ [المنتقى من عصمة الأنبياء] / Nüreddin es-Sâbûnî ; tahkik Mehmet Bulut.
2. bs. – İstanbul : Diyanet İşleri Başkanlığı, 2019.
28, 331 s. ; 24 cm. – Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları ; 1604 Kaynak Eserler ; 202
İSAM Yayınları ; 207. Klasik Eserler Dizisi ; 23
Dizin ve kaynakça var.
ISBN 978-605-7519-70-2

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR • 7

ÖNSÖZ • 9

**NÜREDDİN es-SÂBŪNÎ ve el-MÜNTEKÂ
min İSMETİ'L-ENBİYÂ'SI • 11**

I. NÜREDDİN es-SÂBŪNÎ'NİN HAYATI ve ESERLERİ • 13

A. Hayatı • 13

B. İlmî Hayatı • 14

C. Eserleri • 16

1. *el-Bidâye* • 17

2. *el-Kifâye* • 18

3. *el-Müntekâ min ismeti'l-enbiyâ* • 19

II. *el-Müntekâ min İSMETİ'L-ENBİYÂ* • 21

A. *el-Müntekâ'nın* Yazılmasındaki Maksat • 22

B. *el-Müntekâ'nın* Özellikleri ve Belli Başlı Konuları • 23

C. *el-Müntekâ'nın* Nüshaları • 24

D. Tahkikte Takip Edilen Usul • 25

KAYNAKÇA • 27

ÖNSÖZ

Allah'a hamd ve senâ, resulüne salât ve selâm ederiz. Yüce Allah, insanlara dünya ve âhîret mutlulukları için Hz. Muhammed'le İslâm dinini göndermiş ve başka bir dini kabul etmeyeceğini bildirmiştir.

İslâm dini iman, ibadet ve ahlâk temelleri üzerine kurulmuştur. İman bu temellerin başıdır. Mümin, iman esaslarını iyice öğrenmek ve istenilen şekilde inanmakla yükümlüdür. İman esaslarından birisi, "peygamberlere iman"dır. Mümin, peygamberlik kurumunun ne olduğunu, peygamberlerin ne gibi sıfatlara ve özelliklere sahip olmaları gerektiğini bilmelidir. Böylece vahye dair şüphelerden uzak kalmış olacaktır.

Peygamberlerin sıfatlarını, özellikle mâsum (günahsız) oluşlarını konu edinen kitaplar arasında Buharalı Mâtürîdî kelâmcılardan Nûreddin es-Sâbûnî'nin (ö. 580/1184) *el-Müntekâ min ismeti'l-enbiyâ* adlı eserinin önemli bir yeri vardır. Sâbûnî bu kitabını, Ebü'l-Hüseyn Muhammed b. Yahyâ el-Beşâğarî'nin (IV./X. asır) halk arasında *İsmetü'l-enbiyâ* diye meşhur olan *Keşfü'l-gavâmız fi ahvâli'l-enbiyâ* adlı eserini kısaltmak suretiyle yazmıştır. Arapça olarak yazılan ve daha ziyade peygamberlerle ilgili âyetlerin tefsiri ve açıklaması mahiyetinde olan bu eser "peygamberlerin ismeti" konusunda şimdiye kadar yazılanların en hacimli ve doyurucu olanıdır. Bu eserin de "tahkik" edilerek ilim âleminin yararlanmasına sunulması iyi bir çalışma olacaktır.

Sâbûnî'nin adı geçen eseriyle ilgili çalışmam Türkçe ve Arapça olmak üzere iki kısımdan oluşuyor. Türkçe kısmında Nûreddin es-Sâbûnî'yi, eserlerini ve özellikle *el-Müntekâ*'sını tanıtmaya çalıştım. *el-Müntekâ*'yı tahkikte takip ettiğim usulü açıkladım.

Arapça kısmında, Sâbûnî'nin *el-Müntekâ*'sının metni yer alıyor. Me-tinden önce Arapça olarak yazdığım "Giriş" kısmında Sâbûnî'yi, eserleri-ni, *el-Müntekâ*'yı tanıttım. *el-Müntekâ*'nın tahkikinde izlediğim metodu anlattım.

Bu kitabı baştan sona uzun bir emek vererek sabırla kontrol eden rahmetli Dr. İbrahim Fâris Harîrî hocama Allah'tan rahmet diliyorum. Kitabın tahkikini tavsiye eden, baştan sona tetkik ve tashih eden Prof. Dr. Bekir Topaloğlu hocama ve basımında emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Prof. Dr. Mehmet Bulut
İzmir, 2012